

مروری بر صورتهای مالی سال ۱۳۸۲ شرکتهای توزیع برق

قاسم قائدی^۱

اولویت پروژهها از نظر اجرا در جهت تامین منابع نقدی شرکتهای اقدام نمود.

۲- ارزش ویژه

گرچه ارزش ویژه می تواند بیانگر چگونگی مدیریت و فعالیت مدیران حاکم بر شرکتهای از جهات:

- کاربست بهینه منابع
- تامین سودصاحبان سهام، حاصل از فعالیتهای شرکتهای و حفظ آن در قالب سود/ زیان انباشته باشد. لکن از باب تجربه موارد دیگری نیز در حصول آن موثر است که می توان به عنوان نمونه از:
- بالا بودن قیمتتهای فهارس بها خدمات
- پایین بودن ارزش کالاهای برکناری که در اختیار شرکتهای قرار داده شده است
- سایر موارد مؤثر

نیز نام برد. در هر حال وجود ارزش ویژه ۳۰ میلیارد ریالی در شرکت توزیعی با ۲۰۰ هزار مشترک و زیان انباشته ۲۰ میلیارد ریالی در شرکت توزیعی با یکصد هزار مشترک قابل تعمق است که باید علاوه بر ایجاد حساسیت بررسی عوامل مؤثر در موضوع، توسط هیات مدیره شرکتهای ذیربط، توجه مجامع عمومی شرکتهای را نیز به این مسئله مهم جلب نمود.

۱- مدیر دفتر تلفیق و اطلاعات مالی شرکت توانیر

صورتهای مالی سال ۱۳۸۲ شرکتهای توزیع برق از منظر:

- ۱- پراکندگی داراییها و بدهیهای جاری و درصد آنها از داراییها و بدهیهای مذکور جهت بررسی علل کمبود نقدینگی در شرکتهای یاد شده
- ۲- ارزش ویژه
- ۳- برخی نسبتهای مالی مهم در شرکتهای توزیع برق مورد بررسی قرار می گیرد.

۱- پراکندگی داراییها و بدهیهای جاری:

با ملاحظه صورتهای مالی ترکیبی شرکتهای توزیع می توان گفت که شرکتهای با منابع ناشی از مطالبات اشخاص حقوقی و حقیقی اداره می شوند، تداوم این امر ممکن است از دید شرکت داری مثبت ارزیابی شود ولی از مناظر دیگر که می تواند آثار سوء داشته باشد قابل بررسی است "مانند: تاخیر در پرداخت مطالبات پیمانکاران و فروشندگان کالا به شرکتهای توزیع" در حالی که می توان با مدیریت بر موجودیهای جنسی از قبیل:

- تامین کالا برای مصرف بهنگام
- فروش کالاهای مازاد بر نیاز و یا غیرقابل استفاده
- کاهش ارزش موجودیها به خالص ارزش فروش یا برگشت آن و اعمال مدیریت در پروژههای دردست اجرا مانند واگذاری پروژهها بصورت کلید دردست، گردش این اقلام را متعادل و با تاکید بر رسیدگی و پرداخت بموقع صورتهای وضعیتهای پروژههای اجرا شده توسط شرکتهای برق منطقه ای و انجام کارها در قالب اعتبارات قراردادهای منعقد شده با حفظ

۳- نسبت‌های مالی

گرچه محاسبه و بررسی نسبت‌های مالی ابزار مهم و قابل توجهی برای مدیران شرکتها و مجامع عمومی آنهاست، لکن بدلایلی از جمله :

۱- پراکندگی تاسیسات، مشترکین و فرهنگ اجتماعی منطقه در حوزه فعالیت که عامل موثری در تحمیل هزینه و کسب درآمد می‌باشد

۲- طبقه‌بندی صحیح و هماهنگ حسابهایی که در محاسبه نسبتها موثر می‌باشد

۳- و مهمتر از همه عدم وجود نسبت‌های استاندارد در بخش توزیع برق

نمی‌توان به راحتی در خصوص نسبت‌های مالی شرکتها و مقایسه آنها با یکدیگر اظهار نظر نمود. ولی بررسی نسبت‌های مالی شرکت‌های مشابه می‌تواند عامل جلب توجه به نکات مثبت و منفی آنها از باب تجزیه و تحلیل نسبت‌های هر شرکت در محدوده عملیاتی خود و خاصه مقایسه با شرکت‌های همجوار در منطقه و مشابه گردد. بمنظور برداشتن گامی عملی در جهت تعیین

نسبت‌های عمومی با محاسبه نسبت‌های مالی در کلیه شرکت‌های توزیع (جدول ذیل)^۱ سعی شده است که با معرفی حد پایین و بالا و میانه نسبتها و حذف نسبت‌های نامتعارف، این امکان فراهم گردد که مدیران شرکتها حداقل در سالجاری با رجوع به شاخصهای مذکور و

مقایسه وضعیت نسبت‌های مالی حاکم بر شرکت متبوع آگاهی بیشتری نسبت به عملکرد مالی خود حاصل نمایند. امید است مطالعه فوق با توجه به محدودیتها و مقدورات دفتر تلفیق و اطلاعات مالی مورد توجه مدیران محترم عامل و اعضای محترم هیات مدیره و مدیران محترم مالی شرکتها قرار گرفته و به تجزیه و تحلیل صورتهای مالی سال ۸۲ و سال جاری پرداخته و خصوصاً مجامع عمومی محترم شرکتها با حساسیت بیشتری با موضوع برخورد نموده و با تکلیف تهیه نسبت‌های مالی در سال ۱۳۸۳ با توجه به میانگین نسبت‌های سال ۱۳۸۲ و ارائه توضیحات مربوطه به شرکتها، شرایطی را بوجود آورند که قبل از تشکیل مجامع عمومی سال ۱۳۸۳ شرکتها، موارد توسط کارشناسان ذیصلاح بررسی و در وقت محدود مجمع عمومی به نکات مهم پرداخته شود. باشد با تداوم این امر موجبات اعتلاء و ارتقاء کمی و کیفی صورتهای مالی شرکتها که بیانگر چگونگی فعالیت آنهاست بیش از پیش فراهم گردد.

۱- جداول این مقاله توسط آقای غلامرضا برازنده رئیس گروه دفتر تلفیق و اطلاعات مالی شرکت توانیر تهیه شده است.

میان، حد پایین و حد بالای نسبتهای مالی شرکتهای توزیع برق در سال ۱۳۸۲

نسبتها	حد پایین	حد میانه	حد بالا
نسبتهای سودآوری: (درصد)			
سود (زیان) عملیاتی به درآمد	-۲.۱۰	-۰.۲۲	۱.۱۲
بازده ارزش ویژه	-۲.۸۴	۹.۵۷	۴۲.۷۷
بازده فروش	۰.۱۷	۰.۴۷	۲.۰۳
بازده دارایی	۰.۱۵	۰.۶۴	۲.۵۰
بازده سرمایه در گردش	۰.۲۰	۳.۲۶	۲۸.۴۳
نسبتهای سرمایه گذاری: (درصد)			
نسبت دارایی ثابت به ارزش ویژه	-۱۱۳.۵۵	۷۸.۹۷	۳۲۸.۷۱
نسبت کل بدهی به ارزش ویژه	-۱۱۳۲.۶۰	۷۹۴.۲۳	۳۵۵۹.۶۶
نسبت کل دارایی به ارزش ویژه	-۵۹۱.۷۵	۹۷۵.۷۳	۳۶۵۹.۶۶
نسبت مالکانه	-۱.۱۴	۱.۵۸	۸.۲۳
نسبتهای کارایی: (درصد)			
نسبت کالا به سرمایه در گردش	-۲۰۵.۸۹	۱۱۵.۰۲	۲۶۲.۹۵
گردش سرمایه جاری	-۸۶۳.۴۹	۵۲۴.۲۵	۱۰۰۶.۳۲
نسبت دستور کارهای در دست اقدام (سفارشات در جریان) به داراییهای جاری	۲.۲۸	۱۴.۶۲	۲۳.۱۶
نسبت موجودی کالا به داراییهای جاری	۲۵.۶۱	۳۶.۲۸	۴۲.۱۵
نسبتهای نقدینگی:			
نسبت جاری	۰.۹۷	۱.۰۹	۱.۲۷
نسبت آنی	۰.۳۲	۰.۴۲	۰.۵۴